

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 11. januára 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Vnútroštatný trh s elektrinou – Smernica 2009/72/ES – Článok 3 ods. 5 a 7 – Ochrana spotrebiteľa – Právo zmeniť dodávateľa – Odberateľ elektriny mimo domácnosti – Zmluva o dodávke elektriny na dobu určitú s pevnou cenou uzavretá s malým podnikom – Zmluvná pokuta za predčasnú výpoveď zmluvy – Vnútroštatná právna úprava, ktorá obmedzuje výšku tejto pokuty na „náklady a náhradu škody, ktoré vyplývajú z obsahu zmluvy““

Vo veci C-371/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sąd Okręgowy w Warszawie (Krajský súd Varšava, Poľsko) z 12. mája 2022 a doručený Súdnemu dvoru 8. júna 2022, ktorý súvisí s konaním:

G sp. z o.o.

proti

W S.A.,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia Z. Csehi, M. Ilešič, I. Jarukaitis (spravodajca) a D. Gratsias,

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- grécka vláda, v zastúpení: K. Boskovits a C. Kokkosi, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Owsiany-Hornung a T. Scharf, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: poľština.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. septembra 2023,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 5 a 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES (Ú. v. EÚ L 211, 2009, s. 55).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou G sp. z o.o. (ďalej len „spoločnosť G“) a spoločnosťou W S.A., dodávateľom elektriny (ďalej len „dodávateľ W“) vo veci zaplatenia zmluvnej pokuty, ktorú má uhradiť spoločnosť G z dôvodu predčasnej výpovede zmluvy o dodávke elektriny, ktorú tieto strany uzavreli na dobu určitú s pevnou cenou.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2009/72

- 3 Odôvodnenia 1, 3, 7, 8, 42, 51, 52, 54 a 57 smernice 2009/72 stanovovali:

„(1) Cieľom vnútorného trhu s elektrinou, ktorý sa postupne zavádza v celom Spoločenstve od roku 1999, je ponúknuť všetkým spotrebiteľom v Európskej únii, či ide o občanov alebo podniky, skutočný výber, nové obchodné príležitosti a zvýšiť objem cezhraničného obchodu v snahe získať výhody vyplývajúce z vyššej efektívnosti, konkurenčných cien a vyšších štandardov služieb...

...

(3) Slobody, ... ktoré občanom Európskej únie zaručuje zmluva, sú dosiahnuteľné len na úplne otvorenom trhu, ktorý umožňuje všetkým spotrebiteľom slobodný výber svojich dodávateľov a všetkým dodávateľom slobodu zásobovať svojich odberateľov.

...

(7) V oznámení [Európskej k]omisie z 10. januára 2007 s názvom ‚Energetická politika pre Európu‘ sa zdôraznil význam dobudovania vnútorného trhu s elektrinou a vytvorenia rovnakých podmienok pre všetky elektroenergetické spoločnosti usadené v Spoločenstve. ...

(8) Členské štáty a národné regulačné orgány by mali s cieľom zabezpečiť hospodársku súťaž a dodávky elektriny za čo najkonkurenčnejšie ceny uľahčovať cezhraničný prístup nových dodávateľov elektriny z rôznych zdrojov energie, ako aj nových výrobcov energie.

...

(42) Všetky priemyselné odvetvia a obchod Spoločenstva, vrátane malých a stredných podnikov a všetci občania Únie, ktorí majú hospodárske výhody z vnútorného trhu, by tiež mali mať možnosť využívať vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.... Títo odberatelia by tiež mali mať právo na voľbu, spravodlivosť, zastupovanie svojich záujmov a mechanizmy urovnávania sporov.

...

(51) Záujmy spotrebiteľov by mali byť stredobodom tejto smernice a hlavnou zodpovednosťou elektroenergetických podnikov by mala byť kvalita služieb. Existujúce práva spotrebiteľov sa musia posilniť a zaručiť a mali by byť transparentnejšie. Ochrana spotrebiteľa by mala zabezpečiť, aby všetci spotrebiteľia v širšom meradle Spoločenstva mali úžitok z konkurenčného trhu. Členské štáty alebo, ak tak ustanoví členský štát, regulačné orgány, by mali presadzovať práva spotrebiteľov.

(52) Spotrebiteľia by mali mať jasné a zrozumiteľné informácie o svojich právach v oblasti energetického sektora. ...

...

(54) Dostupnosť efektívnych prostriedkov urovnávania sporov pre všetkých spotrebiteľov zaručuje väčšiu ochranu spotrebiteľa. ...

...

(57) Za najdôležitejšie by členské štáty mali považovať posilňovanie spravodlivej hospodárskej súťaže a ľahkého prístupu k rozličným dodávateľom, ako aj udeľovanie kapacít pre nové spôsoby výroby elektriny, aby tým umožnili spotrebiteľom plne využiť príležitosti liberalizovaného vnútorného trhu s elektrinou.“

4 Článok 1 tejto smernice s názvom „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“ stanovoval:

„Táto smernica ustanovuje spoločné pravidlá výroby, prenosu, distribúcie a dodávky elektriny spolu s ustanoveniami týkajúcimi sa ochrany spotrebiteľa s cieľom zlepšiť a integrovať konkurenčné trhy s elektrinou v Spoločenstve. ...“

5 Podľa článku 2 uvedenej smernice:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú toto vymedzenie pojmov:

...

7. „odberateľ“ je veľkoobchodný alebo koncový odberateľ elektriny;

...

9. „koncový odberateľ“ je odberateľ, ktorý nakupuje elektrinu pre svoju vlastnú spotrebu;

10. „odberateľ elektriny v domácnosti“ je odberateľ, ktorý nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu v domácnosti, okrem obchodných a profesionálnych činností;

11. „odberateľ elektriny mimo domácnosti“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá nakupuje elektrinu, ktorá nie je určená pre jej vlastnú spotrebu v domácnosti, vrátane výrobcov a veľkoobchodných odberateľov;

12. „oprávnený odberateľ“ je odberateľ, ktorý môže nakupovať elektrinu od dodávateľa podľa svojho výberu, v zmysle článku 33;

...“

6 Článok 3 tej istej smernice s názvom „Povinnosti služby vo verejnom záujme a ochrana spotrebiteľa“ vo svojich odsekoch 3 až 5 a 7 stanovoval:

„3. Členské štáty zabezpečia, aby všetci odberatelia elektriny v domácnosti, a ak to členské štáty považujú za vhodné, aj malé podniky (konkrétne podniky s menej ako 50 zamestnancami a s ročným obratom alebo súvahou nepresahujúcou 10 miliónov [eur]) využívali univerzálnu službu...

...

4. Členské štáty zabezpečia, aby všetci odberatelia mali právo na to, aby im dodávateľ dodával elektrinu, ak s tým tento súhlasí, nezávisle od toho, v akom členskom štáte je tento dodávateľ zaregistrovaný...

5. Členské štáty zabezpečia, aby:

a) v prípade, že si odberateľ pri zachovaní [dodržaní – *neoficiálny preklad*] zmluvných podmienok želá zmeniť dodávateľa, príslušný prevádzkovateľ (prevádzkovatelia) vykonali zmenu do troch týždňov,...

...

Členské štáty zabezpečia, aby práva uvedené v písmenách a) a b) boli priznané všetkým odberateľom nediskriminačným spôsobom, pokiaľ ide o náklady, úsilie alebo čas.

...

7. Členské štáty prijímú náležité opatrenia na ochranu koncových odberateľov.... Zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, najmä vzhľadom na transparentnosť týkajúcu sa zmluvných podmienok, všeobecných informácií a mechanizmov na urovnávanie sporov. Členské štáty zabezpečia, aby oprávnený odberateľ bol naozaj ľahko schopný prejsť k novému dodávateľovi. Tieto opatrenia musia zahŕňať opatrenia uvedené v prílohe I, aspoň pokiaľ ide o odberateľov elektriny v domácnosti.“

7 Článok 33 smernice 2009/72 s názvom „Otváranie trhu a reciprocity“ vo svojom odseku 1 stanovoval:

„Členské štáty zabezpečia, aby oprávnení odberatelia boli:

...

c) od 1. júla 2007 všetci odberatelia.“

- 8 Príloha I k tejto smernici s názvom „Opatrenia na ochranu spotrebiteľov“ vo svojom odseku 1 uvádzala:

„Bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy Spoločenstva v oblasti ochrany spotrebiteľov..., opatrenia uvedené v článku 3 majú odberateľom zabezpečiť, aby:

- a) mali právo uzavrieť so svojím poskytovateľom služieb v oblasti elektroenergetiky zmluvu, ktorá obsahuje:

...

- dobu trvania zmluvy, podmienky, za akých možno služby a zmluvu obnoviť a ukončiť, a informáciu, či je možné odstúpiť od zmluvy bez poplatku;

...

Podmienky musia byť spravodlivé a vopred dobre známe. V každom prípade by sa tieto informácie mali poskytovať pred uzatvorením alebo potvrdením uzatvorenia zmluvy. ...

...

- e) im nebol účtovaný poplatok pri zmene dodávateľa;

...“

- 9 Smernica 2009/72 bola s účinnosťou od 1. januára 2021 zrušená a nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 2019, s. 125), v súlade s článkom 72 prvým odsekom smernice 2019/944.

Smernica 2019/944

- 10 Článok 4 smernice 2019/944 s názvom „Slobodná voľba dodávateľa“ stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby všetci odberatelia mohli slobodne nakupovať elektrinu od dodávateľa, ktorého si sami vyberú, a zabezpečia, aby všetci odberatelia mohli mať súčasne viac ako jednu zmluvu o dodávke elektriny za predpokladu, že sa stanovia požadované pripojovacie a meracie body.“

- 11 Článok 12 tejto smernice s názvom „Právo na zmenu dodávateľa a pravidlá pre poplatky s ňou spojené“ vo svojom odseku 3 stanovuje:

„... môžu členské štáty povoliť dodávateľom..., aby účtovali poplatky za vypovedanie zmluvy odberateľom, ktorí dobrovoľne vypovedia zmluvu o dodávke s pevnou cenou elektriny, ktoré boli uzavreté na dobu určitú, pred uplynutím ich platnosti, ak sú tieto poplatky súčasťou zmluvy, ktorú odberateľ dobrovoľne uzavrel, a odberateľ bol o týchto poplatkoch pred uzavretím zmluvy jasne oboznámený. Takéto poplatky musia byť primerané a nesmú presiahnuť priamu hospodársku stratu vzniknutú dodávateľovi... v súvislosti s odberateľom, ktorý zmluvu vypovedal, vrátane nákladov vyplývajúcich z prípadných spojených investícií alebo zo služieb už poskytnutých odberateľovi v rámci zmluvy. Dôkazné bremeno priamej hospodárskej straty má vždy dodávateľ... a prípustnosť

poplatkov za vypovedanie zmluvy monitoruje regulačný orgán alebo ktorýkoľvek iný príslušný vnútroštátny orgán.“

Poľské právo

- 12 Ustawa – Prawo energetyczne (zákon o energetike) z 10. apríla 1997 (Dz. U. č. 54, položka 348) v znení uplatniteľnom vo veci samej (ďalej len „zákon o energetike“) vo svojom článku 4j ods. 3a stanovuje:

„Koncový odberateľ môže zaslaním písomného vyhlásenia energetickému podniku vypovedať zmluvu, ktorá bola uzavretá na dobu určitú a na základe ktorej mu energetický podnik dodáva plynne palivá alebo energiu, a to bez povinnosti zaplatiť iné náklady a náhradu škody, ako sú tie, ktoré vyplývajú z obsahu zmluvy.“

- 13 Ustawa – Kodeks cywilny (Občiansky zákonník) z 23. apríla 1964 (Dz. U. č. 16, položka 93) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „Občiansky zákonník“) vo svojom článku 483 § 1 stanovuje:

„Zmluva môže stanoviť, že škoda vyplývajúca z nesplnenia alebo nesprávneho plnenia nepenažnej povinnosti sa nahradí zaplatením určitej sumy (zmluvná pokuta).“

- 14 Podľa článku 484 Občianskeho zákonníka:

„§1. V prípade nesplnenia alebo nesprávneho plnenia povinnosti vznikne povinnosť zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške stanovenej na tento účel bez ohľadu na výšku spôsobenej škody. Návrh na náhradu škody presahujúcej výšku zmluvnej pokuty nie je prípustný, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodli inak.

§2. Ak bola splnená podstatná časť povinnosti, môže dlžník požadovať zníženie zmluvnej pokuty; platí to aj v prípade, ak je zmluvná pokuta zjavne neprimeraná.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 15 Dňa 1. januára 2010 spoločnosť G, malý podnik s menej ako 50 zamestnancami, a dodávateľ W uzavreli rámcovú zmluvu (ďalej len „rámcová zmluva“), ktorou sa dodávateľ W zaviazal predávať elektrinu určenú na prevádzku agroturistického podniku v K. (Poľsko).
- 16 Dňa 23. februára 2015 tieto strany uzavreli dohodu, ktorou sa spoločnosť G zaviazala pokračovať v tejto rámcovej zmluve aspoň do 31. decembra 2016. V tejto dohode sa tiež dohodli, že budú mať právo ukončiť uvedenú zmluvu výpoveďou a že v prípade jej vypovedania spoločnosťou G pred uplynutím doby, na ktorú bola uzavretá, dodávateľ W môže od tejto spoločnosti požadovať zaplatenie sumy zodpovedajúcej cene elektriny, ktorú sa uvedená spoločnosť zaviazala od neho kúpiť, ale ktorú ešte nezaplatila ani nespotrebovala, pričom táto cena bola stanovená v uvedenej zmluve.

- 17 Dňa 30. januára 2015 spoločnosť G uzavrela so spoločnosťou Z S.A., iným dodávateľom elektriny, zmluvu o dodávke elektriny týkajúcu sa toho istého agroturistického podniku. Spoločnosť Z, na základe splnomocnenia, ktoré jej bolo v tejto súvislosti udelené, 25. februára 2015 informovala dodávateľa W o uzavretí tejto zmluvy, a v prípade, že by s tým dodávateľ W nesúhlasil, oznámila mu výpoveď rámcovej zmluvy.
- 18 Dňa 9. marca 2016 dodávateľ W zaslal spoločnosti G výzvu na zaplatenie sumy vo výške 63 959,70 poľských zlotých (PLN) (približne 14 161 eur) ako zmluvnej pokuty uloženej za predčasné ukončenie rámcovej zmluvy v dôsledku predčasnej zmeny dodávateľa elektriny. Keďže táto spoločnosť požadovanú sumu v stanovenej lehote nezaplatila, tento dodávateľ podal 21. novembra 2016 na Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie (Okresný súd pre hlavné mesto Varšava, Poľsko) žalobu, ktorou sa domáhal, aby bola uvedenej spoločnosti uložená povinnosť zaplatiť mu túto sumu spolu s úrokmi.
- 19 Rozsudkom zo 7. februára 2020 tento súd vyhovel tejto žalobe. Domnieval sa najmä, že dodávateľ W bol oprávnený požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže zmluva so spoločnosťou G bola vypovedaná pred dohodnutým termínom z dôvodu zmeny dodávateľa vyplývajúcej z uzavretia novej zmluvy so spoločnosťou Z. V tejto súvislosti uviedol, že jednak podľa článku 484 § 1 Občianskeho zákonníka uloženie zmluvnej pokuty nie je podmienené preukázaním vzniku škody a jednak požadovaná suma zodpovedala tomu, čo bolo uvedené v dohode uvedenej v bode 16 tohto rozsudku.
- 20 Spoločnosť G podala proti tomuto rozsudku odvolanie na Sąd Okręgowy w Warszawie (Krajský súd Varšava), vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, pričom najmä tvrdila, že v súlade s článkom 3 ods. 5 smernice 2009/72 jej nemala byť uložená zmluvná pokuta. V tejto súvislosti zdôraznila, že dodávateľ W neutrpel škodu, ale mu len ušiel zisk. Tento dodávateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu tvrdí, že v súlade s článkom 484 § 1 Občianskeho zákonníka výška zmluvnej pokuty nezávisí od výšky spôsobenej škody.
- 21 Vnútroštátny súd na úvod podotýka, že hoci sa na spor, o ktorom rozhoduje, uplatňuje *ratione temporis* smernica 2009/72, článok 4 a článok 12 ods. 3 smernice 2019/944 poskytlí spresnenia k tejto prvej smernici, čo podľa jeho názoru môže mať vplyv na výkon práv odberateľov stanovených v smernici 2009/72.
- 22 Pokiaľ ide o spor vo veci samej, vnútroštátny súd v prvom rade uvádza, že článok 4j ods. 3a zákona o energetike umožňuje vypovedanie zmluvy na dobu určitú bez znášania iných nákladov a náhrady škody, než sú tie, ktoré vyplývajú z obsahu zmluvy, ale že tento zákon nestanovuje nijaké kritérium, ani len kritérium proporcionality, pokiaľ ide o výpočet týchto nákladov a náhrad škôd, a nevyklučuje možnosť požadovať paušálnu náhradu škody. Uvádza tiež, že zmluvnú pokutu v zmysle Občianskeho zákonníka môže súd znížiť len na návrh dotknutého účastníka konania, ktorý znáša dôkazné bremeno o neprimeranosti tejto pokuty.
- 23 Okrem toho vnútroštátny súd uvádza, že hoci podľa právnej vedy v súvislosti so zmluvnými vzťahmi so spotrebiteľmi možno zrušiť zjavne neprimerané náhrady škody za vypovedanie zmluvy, nie je naopak možné preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok ukladajúcich takéto zmluvné pokuty v prípade, že sa zmluvný vzťah týka malého podniku.
- 24 Z tohto hľadiska vnútroštátny súd uvádza, že zákon o energetike neobsahuje odkaz na ochranu spotrebiteľov a nestanovuje možnosť zníženia pokút z úradnej moci u odberateľov mimo domácnosti a ani neobsahuje kritérium ich výpočtu. Na jednej strane členské štáty teda musia

podľa článku 3 ods. 5 smernice 2009/72 zabezpečiť, aby odberatelia mali právo zmeniť dodávateľa nediskriminačným spôsobom, pokiaľ ide o náklady, úsilie alebo čas. Na druhej strane článok 3 ods. 7 tejto smernice uvádza potrebu, aby toto právo mohlo byť účinné a ľahko vykonané, čo znamená, že pri uplatňovaní uvedeného práva sa musí rešpektovať adekvátne proporcionálnosť medzi výškou zmluvnej pokuty a nákladmi, ktoré vznikli druhej zmluvnej strane. Navyše vnútroštátny súd uvádza, že, hoci článok 3 ods. 7 smernice 2009/72 v spojení s jej prílohou I stanovuje, že v prípade odberateľa elektriny v domácnosti sa za zmenu dodávateľa nič neplatí, zákon o energetike takéto spresnenie neobsahuje.

- 25 Vnútroštátny súd sa domnieva, že skutočnosť, že vnútroštátne právo pripúšťa možnosť dohodnutia zmluvných pokút bez toho, aby upravilo kritériá na stanovenie ich výšky, by mohla oslabiť cieľ ochrany spotrebiteľov, ktorý normotvorca Únie sledoval pri prijatí článku 3 ods. 5 a 7 smernice 2009/72 a článku 12 ods. 3 smernice 2019/944, ako aj slobodu odberateľov vypovedať zmluvu a narušiť záruky rovnakého prístupu elektroenergetických podnikov Únie k odberateľom.
- 26 Vzhľadom na tieto skutočnosti sa vnútroštátny súd pýta, či článok 3 ods. 5 a 7 smernice 2009/72 bráni možnosti uložiť odberateľovi zmluvnú pokutu za vypovedanie zmluvy o dodávke energie uzavretej na dobu určitú v prípade, že tento odberateľ zamýšľa zmeniť dodávateľa, bez ohľadu na vzniknutú škodu a bez toho, aby bolo presne stanovené kritérium na výpočet poplatkov a ich zníženie.
- 27 V druhom rade sa vnútroštátny súd pýta na možnosť zmluvne uložiť odberateľom spotrebúvajúcim energiu poplatky za vypovedanie zmluvy o dodávke energie pred uplynutím jej platnosti v prípade zmeny dodávateľa, ak tieto poplatky *de facto* zodpovedajú nákladom na neodobratú energiu, berúc do úvahy cieľ zabezpečiť skutočnú možnosť ľahko zmeniť dodávateľa energie, ako aj nediskriminačné vykonanie zmeny dodávateľa energie a zároveň potrebu dodržiavať zásadu proporcionality. Domnieva sa, že smernica 2019/944 poskytuje v tejto súvislosti vo svojom článku 12 ods. 3 užitočné usmernenia pre výklad článku 3 ods. 5 a 7 smernice 2009/72, najmä odkazom na „priamu hospodársku stratu“ vzniknutú dodávateľovi a na primeranosť.
- 28 V tejto súvislosti tvrdí, že zmluvná pokuta typu „take or pay“ prenáša na odberateľa celé finančné riziko vyplývajúce z tejto zmluvy. Je teda zjavne neprimerané a môže nútiť odberateľa k tomu, aby pokračoval v plnení zmluvy, aj keď si to neželá. V prípade takýchto zmlúv však „priama hospodárska strata“ môže zodpovedať nákladom spojeným s dodávkou energie dotknutému odberateľovi a potrebe údržby celej infraštruktúry, nákladom súvisiacim s už uzavretými zmluvami o prenose alebo distribúcii, ako aj so mzdami. Vnútroštátny súd sa teda pýta na výklad pojmu „zodpovedajúca primeranosť poplatkov spojených s priamou hospodárskou stratou“ dodávateľa energie a pýta sa, či smernica 2009/72 vyžaduje, aby vnútroštátna právna úprava výslovne stanovovala spôsob výpočtu týchto poplatkov.
- 29 Za týchto okolností Sąd Okręgowy w Warszawie (Krajský súd Varšava) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 3 ods. 5 a 7 smernice [2009/72] nariaďujúci, aby sa práva odberateľa energie (malého podnikateľa) v prípade zmeny dodávateľa energie uplatňovali v súlade so zásadou zaručujúcou oprávneným odberateľom skutočnú možnosť ľahkého prejdania k novému dodávateľovi a aby sa toto prejdanie uskutočňovalo nediskriminačným spôsobom, pokiaľ ide o náklady, úsilie alebo čas, vykladať v tom zmysle, že bráni možnosti uložiť odberateľovi energie zmluvnú pokutu za ukončenie zmluvy o dodávke energie uzatvorenej na dobu určitú

v prípade, že si odberateľ želá zmeniť dodávateľa energie, a to bez ohľadu na výšku znášanej škody (článok 483 § 1 a článok 484 § 1 a 2 [Občianskeho zákonníka]) a bez toho, aby boli v zákone o energetike... stanovené kritériá na výpočet týchto poplatkov alebo na ich zníženie?

2. Má sa článok 3 ods. 5 a 7 smernice [2009/72] nariaďujúci, aby sa práva odberateľa energie (malého podnikateľa) v prípade zmeny dodávateľa energie uplatňovali nediskriminačne, pokiaľ ide o náklady, úsilie alebo čas, a v súlade so zásadou zaručujúcou oprávneným odberateľom skutočnú možnosť ľahkého prejdienia k novému dodávateľovi, vykladať v tom zmysle, že bráni takému výkladu zmluvných ustanovení, ktorý v prípade predčasnej výpovede zmluvy o dodávke energie uzatvorenej s dodávateľom na dobu určitú umožňuje vyberať od odberateľov (malých podnikateľov) poplatky zodpovedajúce *de facto* nákladom súvisiacim s cenou neodobratej energie do [pôvodného] konca trvania zmluvy v súlade so zásadou „take or pay“?

O prejudiciálnych otázkach

- 30 Na úvod treba na jednej strane uviesť, že hoci vnútroštátny súd v odôvodnení svojho návrhu na začatie prejudiciálneho konania odkazuje na viaceré ustanovenia smernice 2019/944, táto smernica zrušila a nahradila smernicu 2009/72 až od 1. januára 2021. V dôsledku toho vzhľadom na obdobie, v ktorom došlo ku skutkovým okolnostiam sporu vo veci samej, sa predmetná vec riadi smernicou 2009/72. V predmetnej veci teda nie je potrebný výklad smernice 2019/944, ktorá sa navyše ani výslovne neuvádza v otázkach, ktoré položil vnútroštátny súd. Na druhej strane, hoci vnútroštátny súd všeobecne odkazuje na dodávku energie, v spore vo veci samej ide len o dodávku elektriny. Smernica 2009/72 sa okrem toho v súlade s jej článkom 1 týka len vnútorného trhu s elektrinou.
- 31 Za týchto podmienok treba dve otázky, ktoré treba preskúmať spoločne, chápať tak, že sa nimi vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 5 a 7 smernice 2009/72 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej v prípade predčasnej výpovede zmluvy o dodávke elektriny uzavretej na dobu určitú s pevnou cenou malým podnikom na účely zmeny dodávateľa je tento podnik povinný zaplatiť zmluvnú pokutu stanovenú v tejto zmluve, ktorej výška môže zodpovedať celkovej cene elektriny, ktorú sa podnik zaviazal kúpiť, aj keď táto elektrina nebola a ani nebude spotrebovaná, aj keď táto právna úprava nestanovuje kritérium na výpočet takejto pokuty alebo na jej prípadné zníženie.
- 32 Na účely výkladu ustanovenia práva Únie je potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou.
- 33 Pokiaľ ide v prvom rade o znenie ustanovení, ktorých výklad sa žiada, článok 3 ods. 5 prvý pododsek písm. a) smernice 2009/72 stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že si odberateľ pri zachovaní zmluvných podmienok želá zmeniť dodávateľa, príslušný prevádzkovateľ (prevádzkovatelia) vykonali túto zmenu do troch týždňov. Článok 3 ods. 5 druhý pododsek tejto smernice dopĺňa, že členské štáty zabezpečia, aby práva uvedené v prvom pododseku tohto odseku 5 boli priznané všetkým odberateľom nediskriminačným spôsobom, pokiaľ ide o náklady, úsilie alebo čas. Pokiaľ ide o tento článok 3 ods. 7, daný odsek stanovuje, že členské štáty prijímú náležité opatrenia na ochranu koncových odberateľov, zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, najmä vzhľadom na transparentnosť týkajúcu sa zmluvných podmienok,

a zabezpečia, aby oprávnený odberateľ mohol naozaj ľahko zmeniť dodávateľa. Toto ustanovenie navyše uvádza, že tieto opatrenia musia zahŕňať opatrenia uvedené v prílohe I k uvedenej smernici, a to aspoň pokiaľ ide o odberateľov elektriny v domácnosti.

- 34 Okrem toho podľa článku 2 bodu 9 tejto smernice sa pojem „koncový odberateľ“ vzťahuje na „odberateľa, ktorý nakupuje elektrinu pre svoju vlastnú spotrebu“, zatiaľ čo podľa bodu 12 tohto článku 2 sa pojem „oprávnený odberateľ“ vzťahuje na „odberateľa, ktorý môže nakupovať elektrinu od dodávateľa podľa svojho výberu, v zmysle článku 33 [smernice 2009/72]“. Tento posledný uvedený pojem teda od 1. júla 2007 zahŕňa „všetkých odberateľov“ v súlade s článkom 33 ods. 1 písm. c) tejto smernice.
- 35 Treba tiež uviesť, podobne ako uviedol generálny advokát v poznámke pod čiarou 17 svojich návrhov, že smernica 2009/72 neobsahuje definíciu pojmu „spotrebiteľ“, ktorý sa v nej nachádza, ale že možno vyvodíť z odôvodnenia 1 tejto smernice, ktoré uvádza, že cieľom vnútorného trhu s elektrinou je ponúknuť skutočnú slobodu výberu „všetkým spotrebiteľom v... Únii, či už ide o občanov alebo podniky“, ako aj z jej odôvodnenia 42, že pokiaľ nie je v ustanovení uvedenej smernice uvedené inak, tento pojem má v tejto smernici široký význam, a teda v zásade zahŕňa každého „koncového odberateľa“, t. j. tak „odberateľov elektriny v domácnosti“, ako aj „koncových odberateľov elektriny mimo domácnosti“, vrátane malých podnikov.
- 36 Z vyššie uvedeného vyplýva, že znenie článku 3 ods. 5 a 7 smernice 2009/72 v spojení s relevantnými definíciami uvedenými v bodoch 34 a 35 tohto rozsudku sa v podstate obmedzuje na požiadavku, aby taká vnútroštátna právna úprava, aká je opísaná v bode 31 tohto rozsudku, po prvé zaručovala, že koncový odberateľ môže, ak si to želá, skutočne a ľahko zmeniť dodávateľa elektriny v súlade so znením a podmienkami zmluvy o dodávke elektriny, po druhé zabezpečuje, aby také zmluvné ustanovenia, ako sú ustanovenia opísané v tomto bode 31, boli transparentné, a po tretie stanovila mechanizmus urovnávania sporov, ktoré môžu vzniknúť medzi spotrebiteľmi a ich dodávateľom elektriny.
- 37 Skutočnosť, že takáto vnútroštátna právna úprava umožňuje, aby zmluva o dodávke elektriny na dobu určitú s pevnou cenou stanovovala povinnosť zaplatenia zmluvnej pokuty v prípade predčasnej výpovede danej zmluvy odberateľom na účely zmeny dodávateľa, aj keď má vlastnosti opísané v bode 31 tohto rozsudku, a pod podmienkou, že táto právna úprava na jednej strane vyžaduje, aby takéto zmluvné ustanovenie bolo formulované jasne takým spôsobom, že odberateľovi umožňuje pochopiť jeho dosah pred podpisom zmluvy a je slobodne dohodnuté, čím spĺňa podmienku transparentnosti, ktorú toto znenie vyžaduje, a na druhej strane v prípade sporu stanovuje možnosť správneho alebo súdneho prostriedku nápravy, nevyhnutne nebráni tomu, aby tento odberateľ mohol naozaj ľahko zmeniť dodávateľa.
- 38 Naproti tomu možno poukázať na to, že článok 3 ods. 5 smernice 2009/72 spresňuje, že k zmene dodávateľa dochádza pri zachovaní zmluvných podmienok.
- 39 Okrem toho je pravda, ako už bolo uvedené v bode 33 tohto rozsudku, že posledná veta článku 3 ods. 7 tejto smernice stanovuje, že aspoň vo vzťahu k odberateľom elektriny v domácnosti členské štáty musia na účely zabezpečenia vysokého stupňa ochrany spotrebiteľa prijať opatrenia uvedené v prílohe I k uvedenej smernici. Ako vyplýva z tejto prílohy I, tieto opatrenia zahŕňajú opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby odberatelia mali podľa odseku 1 písm. a) uvedenej prílohy I právo uzavrieť so svojím dodávateľom elektriny zmluvu, ktorá obsahuje informáciu, či je možné odstúpiť od zmluvy bez poplatku, a podľa odseku 1 písm. e) tejto prílohy I im nebol účtovaný poplatok pri zmene dodávateľa. Z článku 2 bodu 10 tejto smernice pritom vyplýva, že

pojem „odberateľ elektriny v domácnosti“ sa vzťahuje na „odberateľa, ktorý nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu v domácnosti, okrem obchodných a profesionálnych činností“, zatiaľ čo pojem „odberateľ elektriny mimo domácnosti“ sa podľa bodu 11 tohto článku 2 vzťahuje na „fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá nakupuje elektrinu, ktorá nie je určená pre vlastnú spotrebu v domácnosti, vrátane výrobcov a veľkoobchodných odberateľov“.

- 40 Vzhľadom na to, že článok 3 ods. 7 smernice 2009/72 výslovne stanovuje, že členské štáty môžu na účely uplatňovania opatrení uvedených v prílohe I k tejto smernici odlišiť odberateľov, ktorí nakupujú elektrinu pre vlastnú spotrebu v domácnosti, od odberateľov, ktorí nakupujú elektrinu na účely obchodnej alebo profesionálnej činnosti, tento článok 3 ods. 7 vôbec nebráni takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava opísaná v bode 31 tohto rozsudku, ale naopak svedčí o tom, že členské štáty môžu stanoviť, že v prípade predčasnej výpovede zmluvy o dodávke elektriny uzavretej na dobu určitú s pevnou cenou malým podnikom na účely zmeny dodávateľa je tento podnik povinný zaplatiť zmluvnú pokutu stanovenú v tejto zmluve.
- 41 Pokiaľ ide v druhom rade o kontext, do ktorého patria odseky 5 a 7 článku 3 smernice 2009/72, treba najprv uviesť, že žiadne ustanovenie smernice 2009/72 neukladá členským štátom povinnosť stanoviť možnosť bezplatne zmeniť dodávateľa alebo prijať podobné opatrenia v prospech koncových odberateľov mimo domácnosti, a to aj keď ide o malé podniky.
- 42 Článok 3 ods. 4 tejto smernice v podstate stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby všetci odberatelia mali právo na to, aby im vybraný dodávateľ dodával elektrinu, ak s tým tento súhlasí.
- 43 Odôvodnenie 51 smernice 2009/72 napokon pripomína, že záujmy spotrebiteľov sú stredobodom tejto smernice a že príslušné vnútroštátne orgány musia zabezpečiť dodržiavanie ich práv, odôvodnenie 52 tejto smernice stanovuje, že spotrebiteľia by mali mať „jasné a zrozumiteľné informácie o svojich právach v oblasti energetického sektora“, a odôvodnenie 54 uvedenej smernice spresňuje, že prostriedky urovnávania sporov, ktoré sa majú podľa článku 3 ods. 7 tejto smernice poskytnúť, by mali byť dostupné „všetkým spotrebiteľom“.
- 44 Preto treba konštatovať, že z tohto kontextu nevyplýva, že v prípade, že sa dotknutý členský štát nerozhodol rozšíriť výhodu vyplývajúcu z opatrení uvedených v prílohe I k smernici 2009/72 na iných odberateľov, než sú odberatelia elektriny v domácnosti, ustanovenia, ktorých výklad sa požaduje, v zásade bránia takej právnej úprave, aká je opísaná v bode 31 tohto rozsudku. Naproti tomu z uvedeného kontextu v podstate vyplýva, že takáto vnútroštátna úprava musí zabezpečiť, aby odberatelia mali možnosť výberu ich dodávateľa a aby spotrebiteľia boli jasne a zrozumiteľne informovaní o ich právach a mohli sa ich domáhať v rámci mechanizmu urovnávania sporov.
- 45 Pokiaľ ide v treťom rade o ciele sledované smernicou 2009/72, treba uviesť, že podľa článku 1 tejto smernice je jej cieľom stanoviť spoločné pravidlá výroby, prenosu, distribúcie a dodávky elektriny spolu s ustanoveniami týkajúcimi sa ochrany spotrebiteľa s cieľom zlepšiť a integrovať konkurenčné trhy s elektrinou v Únii. V tomto kontexte a ako vyplýva z odôvodnení 3, 7 a 8 uvedenej smernice, jej cieľom je najmä vytvoriť úplne otvorený a konkurencieschopný vnútorný trh s elektrinou, ktorý umožní všetkým spotrebiteľom slobodný výber svojich dodávateľov a všetkým dodávateľom dáva slobodu zásobovať svojich odberateľov, podporiť konkurencieschopnosť na vnútornom trhu a zabezpečiť dodávky elektriny za čo najlepšiu možnú konkurenčnú cenu a vytvoriť rovnaké podmienky na tomto trhu s cieľom dobudovať vnútorný trh s elektrinou (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 17. októbra 2019, *Elektrozpredelenie Yug*, C-31/18, EU:C:2019:868, bod 39, ako aj z 11. júna 2020, *Prezident Slovenskej republiky*, C-378/19, EU:C:2020:462, bod 22 a citovanú judikatúru).

- 46 V tomto zmysle zároveň odôvodnenie 57 tejto smernice uvádza, že za najdôležitejšie by členské štáty mali považovať posilňovanie spravodlivej hospodárskej súťaže a ľahkého prístupu k rozličným dodávateľom, ako aj udeľovanie kapacít pre nové spôsoby výroby elektriny, aby tým umožnili spotrebiteľom plne využiť príležitosti liberalizovaného vnútorného trhu s elektrinou.
- 47 V tejto súvislosti treba uviesť, ako uviedol generálny advokát v bode 50 svojich návrhov, že zmluvy o dodávke elektriny na dobu určitú s pevnou cenou môžu zabezpečiť ochranu odberateľov tým, že im zaručia nízku a stabilnú cenu elektriny a poskytnú spotrebiteľom istotu, že poplatky, ktoré budú musieť znášať, sa nebudú meniť počas celej doby trvania zmluvy. Dotknutý dodávateľ elektriny však na účely splnenia svojich povinností vyplývajúcich z takýchto zmlúv pravdepodobne vynaložil osobitné náklady, ktoré mu mohli spôsobiť dodatočné náklady v porovnaní so zmluvou uzatvorenou na dobu neurčitú a bez pevnej ceny, a to najmä s cieľom chrániť sa pred kolísavosťou nákladov na veľkoobchodnom trhu. Možnosť uložiť zmluvnú pokutu odberateľovi v prípade predčasnej výpovede tohto typu zmluvy na dobu určitú s pevnou cenou tak môže dodávateľovi umožniť kompenzáciu osobitných nákladov, ktoré mu vznikajú z tohto typu zmluvy, a takýmto spôsobom sa dodávateľ vyhne preneseniu finančného rizika spojeného s takýmto typom zmluvy na všetkých svojich odberateľov, čo by mohlo viesť k zvýšeniu cien elektriny pre daných odberateľov a čo by bolo v konečnom dôsledku v rozpore s cieľom zabezpečiť čo najnižšie ceny pre spotrebiteľov.
- 48 Treba však zohľadniť aj všeobecný cieľ sledovaný smernicou 2009/72, ktorým je dobudovanie vnútorného trhu s elektrinou, ako aj špecifickejšie ciele uvedené v odôvodneniach 51 a 57 tejto smernice, a to zabezpečiť spotrebiteľom prospech z konkurencieschopného a liberalizovaného trhu. Dosiahnutie týchto cieľov by však bolo ohrozené, ak by vnútroštátna právna úprava umožňovala uloženie zmluvných pokút neprimeraných vo vzťahu k nákladom, ktoré vyplývajú zo zmluvy, ale ktoré by neboli by pri predčasnom vypovedaní zmluvy úplne vyrovnané. Takéto pokuty totiž môžu umelo odradiť dotknutých odberateľov od predčasného vypovedania ich zmluvy o dodávke elektriny na dobu určitú s pevnou cenou s cieľom zmeniť dodávateľa, a tak im zabrániť v tom, aby v plnej miere využívali konkurencieschopný a liberalizovaný vnútorný trh s elektrinou.
- 49 V tejto súvislosti vzhľadom na to, že položené otázky sa týkajú vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá jednak stanovuje, že náklady a náhrady škody, ktoré môžu byť zmluvne dohodnuté v prípade predčasného vypovedania takejto zmluvy o dodávke elektriny koncovým odberateľom mimo domácnosti, sú splatné nezávisle od akejkoľvek škody, ktorá by prípadne vznikla pôvodnému dodávateľovi, a jednak nestanovuje žiadne kritérium upravujúce výpočet týchto nákladov alebo ich prípadné zníženie správnym alebo súdnym orgánom, ktorý by v tejto súvislosti rozhodoval o spore, treba uviesť, že je pravda, že smernica 2009/72 tieto otázky neupravuje.
- 50 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora však členské štáty musia pri výkone svojich právomocí dodržiavať právo Únie, a teda nemôžu ohroziť potrebný účinok smernice 2009/72 (pozri analogicky rozsudky z 30. júna 2005, Candolin a i., C-537/03, EU:C:2005:417, body 25 až 27, ako aj z 17. decembra 2015, Szemerey, C-330/14, EU:C:2015:826, bod 42).
- 51 Vzhľadom na to, čo bolo konštatované v bode 48 tohto rozsudku, by to tak bolo v prípade, ak by v rámci mechanizmu urovnávania sporov, ktorý sú členské štáty povinné zaviesť podľa tejto smernice v prospech spotrebiteľov elektriny, nemohol správny alebo súdny orgán, ktorému bola vec predložená, posúdiť výšku takej zmluvnej pokuty, o akú ide vo veci samej, a prípadne ju znížiť, či dokonca ju zrušiť, ak by sa preukázalo, že výška tejto pokuty je vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci neprimeraná vo vzťahu k nákladom, ktoré vznikli na základe takej

zmluvy, o akú ide vo veci samej, ale nie sú úplne vyrovnané z dôvodu predčasnej výpovede zmluvy, a tak by v praxi zmluvná pokuta zbavila právo koncového odberateľa účinne zmeniť dodávateľa jeho podstaty a ohrozila by ciele smernice 2009/72 pripomenuté v bodoch 45, 46 a 48 tohto rozsudku.

- 52 Hoci toto posúdenie primeranosti výšky takejto zmluvnej pokuty prináleží výlučne vnútroštátnemu orgánu rozhodujúcemu o prípadnom spore, treba na účely poskytnutia užitočnej odpovede vnútroštátnemu súdu uviesť, že na účely uvedeného posúdenia možno zohľadniť najmä pôvodnú dobu trvania predmetnej zmluvy, čas, ktorý zostával do konca doby v okamihu jej vypovedania, množstvo elektriny, ktorá bola zakúpená na účely plnenia tejto zmluvy, ale ktorú spotrebiteľ napokon nespotrebuje, ako aj prostriedky, ktoré mal primerane obozretný dodávateľ na obmedzenie prípadných hospodárskych strát, ktoré utrpel v dôsledku tohto predčasného vypovedania zmluvy.
- 53 V prejednávanej veci zo spisu predloženého Súdnemu dvoru nevyplýva, že Poľská republika mala v úmysle rozšíriť opatrenia uvedené v prílohe I k smernici 2009/72, ktoré sú členské štáty podľa článku 3 ods. 7 tejto smernice povinné stanoviť pre odberateľov elektriny v domácnosti, na koncových odberateľov mimo domácnosti alebo na malé podniky. Okrem toho z návrhu na začatie prejudiciálneho konania nepochybne vyplýva, že uplatniteľná vnútroštátna právna úprava v podstate stanovuje, že zmluvné strany si môžu slobodne určiť výšku zmluvnej pokuty uplatniteľnej v prípade predčasnej výpovede zmluvy o dodávke elektriny uzavretej na dobu určitú s pevnou cenou v prípade zmeny dodávateľa zo strany zmluvného partnera v postavení koncového odberateľa a že dohodnutá suma je splatná bez ohľadu na výšku vzniknutej škody. Z tohto vnútroštátneho návrhu však tiež vyplýva, že podľa článku 484 § 2 Občianskeho zákonníka je v tejto súvislosti možné obrátiť sa na súdny orgán v prípade sporu a požadovať zníženie takejto pokuty, „ak bola splnená podstatná časť povinnosti“ alebo ak je táto pokuta „zjavne neprimeraná“. Okrem toho zo spisu predloženého Súdnemu dvoru nevyplýva ani to, že by poľské právo nezaručilo ďalšie podmienky, ktorých dodržanie ukladá smernica 2009/72 a ktoré sú pripomenuté v bode 36 tohto rozsudku. Za týchto okolností a s výhradou overení a konečných posúdení, ktoré prináleží vykonať vnútroštátnemu súdu, sa nezdá, že by článok 3 ods. 5 a 7 tejto smernice bránil uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, o akú ide vo veci samej, na koncového odberateľa mimo domácnosti v zmysle uvedenej smernice.
- 54 V tejto súvislosti treba ešte dodať, že aj keby vnútroštátny súd v rámci týchto overení konštatoval, že spoločnosť G, ktorú kvalifikuje ako „malý podnik“, nesplňa dve kumulatívne podmienky uvedené v článku 3 ods. 3 smernice 2009/72, ktoré umožňujú prijať takúto kvalifikáciu z hľadiska tejto smernice, nemalo by to vplyv na relevantnosť odpovede poskytnutej na účely rozhodnutia sporu vo veci samej. keďže – ako vyplýva z úvah uvedených v bode 44 tohto rozsudku – táto odpoveď je v zásade záväzná pre všetkých koncových odberateľov mimo domácnosti v zmysle uvedenej smernice a že s výhradou overenia vnútroštátnym súdom sa nezdá, že by spoločnosť G nezodpovedala tejto poslednej uvedenej kvalifikácii.
- 55 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na obe položené otázky odpovedať tak, že článok 3 ods. 5 a 7 smernice 2009/72 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej v prípade predčasnej výpovede zmluvy o dodávke elektriny uzavretej na dobu určitú s pevnou cenou malým podnikom na účely zmeny dodávateľa je daný podnik povinný zaplatiť zmluvnú pokutu stanovenú v tejto zmluve, ktorej výška môže zodpovedať celkovej cene elektriny, ktorú sa podnik zaviazal kúpiť, aj keď táto elektrina nebola a ani nebude spotrebovaná, hoci táto právna úprava nestanovuje kritérium na výpočet takejto pokuty alebo na jej prípadné zníženie, pokiaľ uvedená právna úprava na jednej strane zaručuje, že takéto zmluvné

ustanovenie musí byť jasné, zrozumiteľné a slobodne dohodnuté, a na druhej strane stanovuje možnosť podania správneho alebo súdneho opravného prostriedku, v rámci ktorého orgán rozhodujúci spor môže posúdiť primeranosť tejto pokuty vzhľadom na všetky okolnosti veci, a prípadne ju môže znížiť alebo zrušiť.

O trovách

- 56 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 3 ods. 5 a 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej v prípade predčasnej výpovede zmluvy o dodávke elektriny uzavretej na dobu určitú s pevnou cenou malým podnikom na účely zmeny dodávateľa je daný podnik povinný zaplatiť zmluvnú pokutu stanovenú v tejto zmluve, ktorej výška môže zodpovedať celkovej cene elektriny, ktorú sa podnik zaviazal kúpiť, aj keď táto elektrina nebola a ani nebude spotrebovaná, hoci táto právna úprava nestanovuje kritérium na výpočet takejto pokuty alebo na jej prípadné zníženie, pokiaľ uvedená právna úprava na jednej strane zaručuje, že takéto zmluvné ustanovenie musí byť jasné, zrozumiteľné a slobodne dohodnuté, a na druhej strane stanovuje možnosť podania správneho alebo súdneho opravného prostriedku, v rámci ktorého orgán rozhodujúci spor môže posúdiť primeranosť tejto pokuty vzhľadom na všetky okolnosti veci, a prípadne ju môže znížiť alebo zrušiť.

Podpisy